

สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน*

COMPETENCY OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION TEACHERS IN CHOKCHAI SCHOOL
CLUSTER UNDER THE OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION

¹นันทา ทังสุวรรณ Nunta Tungsuwan,

²วรรณวิศา สืบบุญสรณ์ คล้ายจำแลง Wanwisa Suebnusorn Klaijumlang,

³สุชาดา นันทะไชย Suchada Nanthachai

^{1,2,3}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand

E-mail: nuntatung@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นการศึกษาเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย 175 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวม 3 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยที่การมีความภูมิใจในวิชาชีพครูและการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด 2) ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยที่การเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด 3) ด้านการพัฒนาตนเอง โดยที่การยอมรับความแตกต่างของสมาชิกแต่ละคน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด 2) ส่วนผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยเหล่านี้จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านที่ระดับ .05 และประสบการณ์ปฏิบัติงานพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะ, ครูปฐมวัย, โรงเรียนโชคชัย

Abstract

The objectives of this research were to investigate competency of early childhood education teachers in Chokchai School cluster, under the Office of the Private Education Commission; and to compare the perceptions between those of respondents classified by their educational background and their experience. This is a survey study, using a sample of 175 was randomly drawn from teachers of early childhood teachers in Chokchai School Cluster in the 2019 academic year. The instrument used was the questionnaire. All 175 questionnaire copies were returned and valid. The data were analyzed in terms of frequency, percentage, mean, standard deviation and one-way ANOVA. The results revealed as follows. The overall level of competency of early childhood teachers in Chokchai School Cluster was at the very high level in all three aspects. Those three aspects were ranked from the top as those of: 1) moral and professional code of ethics, 2) instruction, and 3) self-development. The items ranked at the top of individual aspects were: being proud of teaching profession and taking responsibility of assigned task which was rated at the very high level, choosing teaching media safe for children which was rated at the high level, and accepting individuality and listening others' opinion which was rated at the very high level, respectively. The comparison between classified respondent differences at statistical significance of .05 on all three aspects only between those with different educational background.

Keywords: Competency, Early Childhood Education Teachers, Chokchai School

บทนำ

ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบันที่กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารไหลข้ามพรมแดนมาถึงกันอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้รูปแบบการเรียนรู้ และวิธีแสวงหาความรู้กำลังปรับเปลี่ยนไปจากระบบการเรียนรู้แบบดั้งเดิมท่ามกลางสถานะเช่นนี้จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายยิ่งสำหรับครูในการจัดการองค์ความรู้ให้บังเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

การกำหนดกรอบการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครู และการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างแบบทดสอบเพื่อประเมินสมรรถนะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบกิจกรรมจัดระบบพัฒนาครูเชิงคุณภาพเพื่อการพัฒนาครูรายบุคคล ซึ่งคณะทำงานประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษาธิการเขตฯ นักวิชาการศึกษา ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณาและกำหนดสมรรถนะครู ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทำการวิเคราะห์สังเคราะห์สมรรถนะครู ประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็น สำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา จากแบบประเมิน สมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอนที่หน่วยงานต่างๆ ได้จัดทำไว้ ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพการปฏิบัติงาน (สมรรถนะ) รูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษา (สค.บศ.) นอกจากนี้ยังศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่ จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำ สายงาน ดังนี้ แบบประเมินความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานตามตำแหน่งเพื่อยกระดับ คุณภาพสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยสถาบันทางการศึกษาเป็นสถานที่ใช้สำหรับการพัฒนาความรู้ และความคิด ให้แก่ทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นคนดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

จากแนวทางการจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัด ประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับ พัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของ เด็ก ให้เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระ การเรียนรู้ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดย ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเรียนรู้ร่วมกับเด็ก จัดประสบการณ์ ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และ การมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นโรงเรียนประเภท สามัญศึกษา เปิดสอนหลักสูตรระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา และโครงการจัดการเรียนการ สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ (English Program) ในปัจจุบัน กลุ่มโรงเรียนโชคชัย มี 8 สาขา ได้แก่ สาขาที่ 1 กรุงเทพมหานคร ปี 2531 โรงเรียนอนุบาลโชคชัย โดยเปิดสอนนักเรียนระดับ เตรียมอนุบาล จนถึงชั้นอนุบาล 3 สาขาที่ 2 กรุงเทพมหานคร ปี 2539 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว โดย เปิดสอนนักเรียนระดับเตรียมอนุบาล จนถึงชั้นอนุบาล 3 สาขาที่ 3 จังหวัดกระบี่ ปี 2542 โรงเรียนอนุบาลโชค ชัยเหนือคลอง โดยเปิดสอนนักเรียนระดับเตรียมอนุบาล จนถึงชั้นอนุบาล 3 ต่อมาในปี 2551 เปลี่ยนชื่อ โรงเรียนจากอนุบาลโชคชัยเหนือคลอง เป็นโรงเรียนโชคชัยกระบี่ และขยายการศึกษาถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 สาขาที่ 4 กรุงเทพมหานคร ปี 2544 โรงเรียนโชคชัย โดยเปิดสอนนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 สาขาที่ 5 จังหวัดปทุมธานี ปี 2548 โรงเรียนโชคชัยรังสิต โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลถึงระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 สาขาที่ 6 กรุงเทพมหานคร ปี 2553 โรงเรียนอนุบาลโชคชัยชัยพฤกษ์ โดยเปิดสอน นักเรียนระดับเตรียมอนุบาล จนถึงชั้นอนุบาล 3 สาขาที่ 7 จังหวัดปทุมธานี ปี 2559 โรงเรียนอนุบาลโชคชัย คลองหลวง โดยเปิดสอนนักเรียนระดับเตรียมอนุบาล จนถึงชั้นอนุบาล 3 และสาขาที่ 8 จังหวัด

กรุงเทพมหานคร ปี 2561 โรงเรียนโชคชัยหทัยราษฎร์ โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ครูปฐมวัยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดและมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก หากครูมีคุณภาพจะส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้ของเด็กดีตามไปด้วย ดังนั้น ครูจึงต้องสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมโดยเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้สู่เด็ก เป็นผู้จัดประสบการณ์ให้เด็กได้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ จากการผลการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัยโดยภาพรวม พบว่า ครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัยไม่มั่นใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง ครูบางคนขาดทักษะ กระบวนการในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาสมรรถนะของครู (โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว, 2561) อีกประการหนึ่งจากสภาพปัญหาของครูไทยในปัจจุบัน จะให้เห็นว่าครูทำงานได้ยากขึ้น ยิ่งในอนาคตด้วยแล้ว ยิ่งทำงานได้ยากมากยิ่งขึ้นไปอีก ภาระของครูก็มากขึ้นด้วย ปัญหาและภาระของครูในอนาคต 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ครูตามไม่ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ 2) ข้อจำกัดของงานครูกับรูปแบบการศึกษาใหม่ 3) การสอนที่ไม่สอดคล้องกับชีวิตจริง 4) ความหลากหลายของผู้เรียนที่เกินกว่าครูจะชี้แนะได้ 5) การเรียกร้องที่ครูไม่พร้อมจะสอนได้ (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2559) จากทั้ง 5 ประเด็น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความพร้อมในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะด้านสมรรถนะครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะที่ดีพร้อมสำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยใช้แนวคิดของ Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social (2008) และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) เพื่อศึกษาว่า ครูต้องการการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการส่งเสริมสมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (survey study) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 สาขา ได้แก่ สาขาห้วยขวาง สาขาลาดพร้าว สาขากระบี่ สาขารังสิต สาขาชัยพฤกษ์ สาขาลองหลง และสาขาหทัยราษฎร์ จำนวน 320 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 7 สาขา กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970) ที่ความเชื่อมั่น .05 ได้จำนวนตัวอย่าง 175 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลากรายชื่อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการค้างนี้ คือแบบสอบถามสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

4. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องมือในการศึกษาค้างนี้มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะของครูปฐมวัย

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลความรู้ แล้วกำหนดเป็นกรอบแนวคิด ขอบเขตของการศึกษา นิยามคำศัพท์และกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

4.3 ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวความคิด และครอบคลุมตามขอบเขตของการศึกษา

4.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

4.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ระหว่าง 0.67 – 1.00

4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระพิจารณาอีกครั้ง

4.7 นำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับตัวอย่างที่จะใช้จริงคือ โรงเรียนเอกอโยธยา จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.987

4.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 175 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะของครูปฐมวัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัย จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโซคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วน ด้านการพัฒนาตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด เมื่อพิจารณาสมรรถนะของครูปฐมวัยจำแนกเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโซคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในภาพรวม

(n = 175)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.45	0.40	มาก	2
2. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.44	0.45	มาก	3
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.67	0.39	มากที่สุด	1
ภาพรวม	4.52	0.38	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโซคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน รวมทุกด้าน ในภาพรวมมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.40) ส่วน ด้านการพัฒนาตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยภาพรวม ดังตารางที่ 2-3

ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ดังในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม

(n = 175)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.029	2	.515	3.303	.039*
	ภายในกลุ่ม	26.805	172	.156		
	รวม	27.835	174			
2. ด้านการพัฒนาตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1.488	2	.744	3.816	.024*
	ภายในกลุ่ม	33.543	172	.195		
	รวม	35.031	174			
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.896	2	.448	3.061	.049*
	ภายในกลุ่ม	25.174	172	.146		
	รวม	26.069	174			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.050	2	.525	3.733	.026*
	ภายในกลุ่ม	24.202	172	.141		
	รวม	25.252	174			

ส่วนผลเปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่า จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระดับสมรรถนะของครูปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยภาพรวม

(n = 175)

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.227	4	.057	.350	.884
	ภายในกลุ่ม	27.607	170	.162		
	รวม	27.835	174			
2. ด้านการพัฒนาตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.185	4	.046	.225	.924
	ภายในกลุ่ม	34.847	170	.205		
	รวม	35.031	174			
3. ด้านคุณธรรมจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.303	4	.076	.501	.735
	ภายในกลุ่ม	25.766	170	.152		
	รวม	26.069	174			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.202	4	.051	.344	.848
	ภายในกลุ่ม	25.050	170	.147		
	รวม	25.252	174			

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบข้อมูลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวม พบว่า สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัยส่วนใหญ่อายุ 30 – 40 ปี จึงทำให้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมาก ครูมีความรู้ความเข้าใจใหม่ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ อีกทั้งกลุ่มโรงเรียนโชคชัยยังมีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเอง ทั้งในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยการส่งครูเข้ารับการอบรมเป็นประจำทุกปีการศึกษา ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับเด็ก ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม อารมณ์ และด้านจิตใจ กลุ่มโรงเรียนโชคชัยมีระบบการทำงานเป็นทีม ครูร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน มีการทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับความแตกต่างของสมาชิกแต่ละคน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจกัน เมื่อพบปัญหาในการทำงาน ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนโชคชัยมีการอบรม ปลุกฝัง ให้ครูมีความตระหนัก การแสดงออกถึงคุณธรรม จริยธรรมของครู ครูแต่งกายสุภาพ เรียบร้อยเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก พุดจาสุภาพ มีความภาคภูมิใจในความเป็นครู สละเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) ที่กล่าวว่า 1) สมรรถนะหลัก (core competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของทุกตำแหน่งและทุกวิทยฐานะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย (1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (2) การพัฒนาตนเอง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์

ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน (3) การทำงานเป็นทีม การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น หรือ แสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสม 2) สมรรถนะประจำสายงาน (functional competency) เป็นสมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่งสายงานครูการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน วินัย คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และเป็นคุณลักษณะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องยึดถือเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะ ด้านวินัย การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม และความรักและศรัทธาในวิชาชีพและความรับผิดชอบในวิชา นอกจากนี้ ผลการวิจัยด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนโศกชัยมีการวางกฎระเบียบ ข้อตกลง ปณิธานสำคัญ ในความเป็นครู ครูส่วนใหญ่จบการศึกษาวิชาชีพครู สาขาปฐมวัย จึงทำให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพครู มีความรัก ความเมตตาแก่เด็ก มีความภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวว่า สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรัก เมตตาและปรารถนาดีต่อผู้เรียน มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีวิสัยทัศน์และศรัทธาในวิชาชีพครู ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจาและจิตใจ ปฏิบัติตนตามกติกาสังคม ดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสมและดีงาม และสอดคล้องกับ Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services (2008) กล่าวว่า คุณสมบัติครูปฐมวัย ประกอบด้วยให้การศึกษาแก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู ให้การสนับสนุนทางการศึกษาปฐมวัย และประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู และสมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นความประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อวิชาชีพและมีความรักและศรัทธาในอาชีพ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนโศกชัยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น แต่ครูอาจเข้าใจว่า ยังไม่สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มที่ ยังคงมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ทั้งในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ครูจึงต้องมีการพัฒนาตนเองในทุกๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับยนต์ ชุมจิต (2558) กล่าวว่า การพัฒนาครูก่อให้เกิดประโยชน์ คือ 1) ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของครู ทำให้ครูมีสมรรถภาพในการสอน มีความรอบรู้ในทางวิชาการและวิชาชีพมากขึ้น เข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องในการสอนและทำงานได้ดีขึ้น 2) ช่วยทำให้เกิดการประหยัดเวลาและความสูญเสียทางวิชาการ เพราะครูที่ได้รับการพัฒนาจนเป็นครูที่มีคุณภาพนั้นย่อมไม่ทำอะไรผิดพลาดง่าย ๆ สามารถใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำการสอนนักเรียนได้ผลเต็มที่ตรงตามจุดประสงค์ ส่วนนักเรียนก็มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) ช่วยให้ครูเรียนรู้งานในหน้าที่ได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูที่เพิ่งได้รับการบรรจุให้เข้าทำงานใหม่ๆ และครูที่ย้ายไปทำการสอนที่ทำงานแห่งใหม่ 4) ช่วยแบ่งเบาหรือลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานในสายงานต่างๆ เพราะครูที่ได้รับการพัฒนาอย่างดีและอย่างต่อเนื่องจะมีความเข้าใจงานการสอนและงานอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี 5) ช่วยกระตุ้นให้ครูปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน กล่าวคือ ทำให้ครูทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

หรือตำแหน่งทางการบริหาร ซึ่งทำให้มีสถานภาพดีขึ้น 6) ช่วยทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งหลักการปฏิบัติงานและมีความรอบรู้ในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐภัตสร ชื่นสุขสมหวัง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดคือ การพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ การสอน และคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ โดยด้านการพัฒนาตนเอง คือการวิจัยในชั้นเรียนมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด

1.1 สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า การเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะครูกำหนดถึงความปลอดภัยของเด็กมาเป็นอันดับแรก โรงเรียนคือบ้านหลังที่สองที่ผู้ปกครองฝากเด็กมาให้อยู่ในความปกครองของครู กลุ่มโรงเรียนโชคชัยสร้างความตระหนักให้ครูให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของเด็ก ลูกเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ เมื่อผู้ปกครองให้ความไว้วางใจในการนำลูกมาเรียนกับเราแล้ว ครูจึงต้องดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) กล่าวว่า 1) ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ความสามารถในการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวไว้ว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สามารถออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ส่วนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญา/หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมความจำเป็นและความต้องการพิเศษของเด็กรายบุคคล การจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด อาจเป็นเพราะมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นฉบับล่าสุด เพิ่งมีการปรับเปลี่ยน อาจทำให้ครูบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จึงทำให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยังไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยังไม่มีความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวว่า การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยพัฒนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ สร้างทักษะการบูรณาการ ซึ่งครอบคลุมงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล การจัดแหล่งการเรียนรู้ และการวิจัย การพัฒนานวัตกรรม เทคนิควิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นสื่อ ICT โดยส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม สื่อในการจัดการเรียนรู้ มีการศึกษาวิจัยและพัฒนาวิธีสร้างสื่อที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อ ICT ที่สอดคล้องและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน พัฒนาให้ครูมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือพัฒนานักเรียนตามธรรมชาติและศักยภาพ โดยพัฒนาให้ครูรู้และเข้าใจธรรมชาติความต้องการและพัฒนาการตามวัย ค้นพบความสามารถพิเศษของเด็กแต่ละคน และสามารถจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมได้

1.2 สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า การยอมรับความแตกต่างของสมาชิกแต่ละคน และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนโชคชัยมีระบบ

การทำงานเป็นทีม จึงมีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นที่หลากหลาย ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้ครูมีความเข้าใจกัน มีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ช่วยกันแก้ไขปัญหาในการทำงาน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวว่า สมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม 1) ยอมรับข้อตกลงของทีมงาน 2) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) มีความเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาในการทำงาน 4) มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน 5) สามารถสนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจ และยกย่องให้เกียรติเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม 6) สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท ส่วนการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนโชคชัยมีการเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันแสดงความคิดเห็น อภิปรายในประเด็นต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ร่วมกันแก้ไขปัญหาในการทำงาน โดยการระดมความคิด แต่เนื่องจากโรงเรียนมีการบริหารใช้การสื่อสารแบบลูกโซ่ นั่นคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีการประชุมแจ้งข้อมูลข่าวสารกับรองผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าระดับชั้น ทำให้ครูไม่ได้รับข้อมูลโดยตรง ไม่ได้อภิปรายโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม คือ 1) ความสามารถในการวางแผนเพื่อการทำงานเป็นทีม (1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับผู้อื่น (2) การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (3) การยอมรับข้อตกลงของทีมงาน 2) ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน (1) ความเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (2) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตน (3) การปฏิบัติตนเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้เหมาะสมกับบทบาท (4) ความร่วมมือกับทีมงานในการแก้ปัญหากลุ่มปฏิบัติงาน (5) การสนับสนุน ให้กำลังใจ ยกย่อง ให้เกียรติผู้อื่นในโอกาสที่เหมาะสม

1.3 สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโชคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ พบว่า การมีความภูมิใจในวิชาชีพครู การมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับสูงสุด อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่จบการศึกษาปริญญาตรี วิชาชีพครูปฐมวัย อีกทั้งกลุ่มโรงเรียนโชคชัยส่งเสริมให้ครูรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ครูมีใจรักในอาชีพครู มีความภาคภูมิใจในอาชีพตนเอง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ทุ่เมแรงใจแรงกายในการสอนและในการทำงาน ครูความมุ่งมั่น ตั้งใจทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับณัฐภัสสร ชื่นสุขสมหวัง (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย พบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยที่สำคัญที่สุด จำแนกตามความต้องการจำเป็นมากที่สุดของแต่ละด้าน ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียน คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดอบรมให้ความรู้และติดตามผลจาก หน่วยงานต้นสังกัด การประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองและชุมชนคือ การส่งเสริมนโยบายการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครอง ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ คือ การส่งเสริมให้ครูรักและตระหนักในอาชีพครู ส่วนการดำรงตนเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมให้แก่เด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับต่ำสุด อาจเป็นเพราะกลุ่มโรงเรียนโชคชัยมีกฎระเบียบ ข้อตกลงในด้านคุณธรรมจริยธรรม ปลูกฝังให้ครูมีคุณธรรม จริยธรรม แต่อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่อาจมีการประพฤติด้านจริยธรรมไม่ถูกต้องไปบ้าง ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาข้อบกพร่อง ซึ่งสอดคล้องกับยนต์ ชุมจิต (2558) กล่าวว่า การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นการจัดความดีหรือข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับ ผู้ประกอบวิชาชีพครูโดยทั่วไป

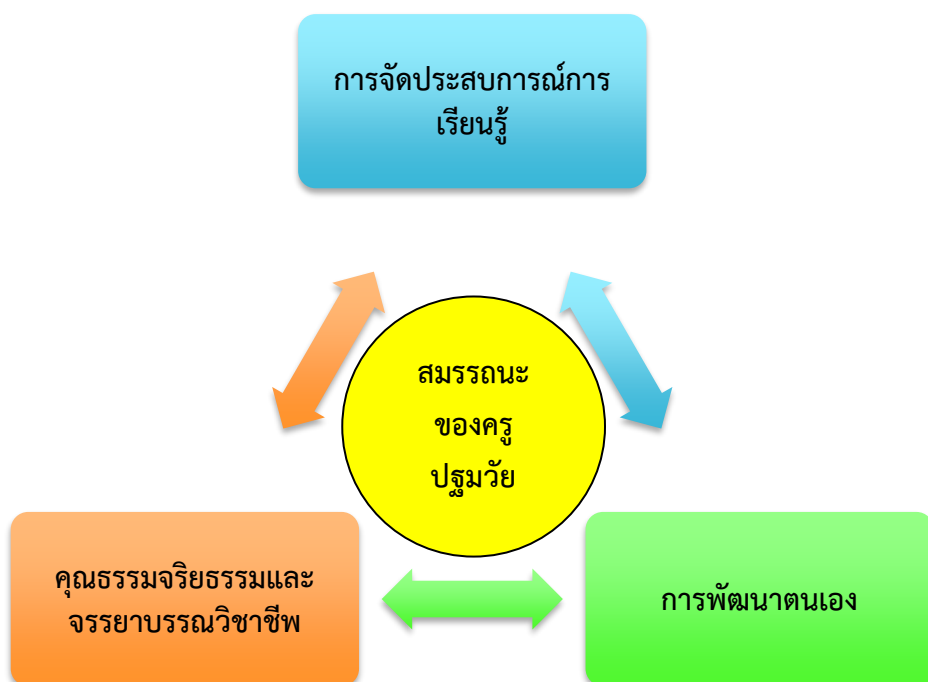

เช่น ความบกพร่องทางด้านคุณธรรมศีลธรรม ความเฉื่อยชาในการทำงาน ความไม่กระตือรือร้นต่อความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพและการขาดเทคนิควิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโซคชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่ากับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านการพัฒนาตนเอง จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี คือปฏิบัติงานในกลุ่มโรงเรียนโซคชัยมาเป็นเวลานาน ซึ่งกลุ่มโรงเรียนโซคชัยใช้หลักการบริหารงานเหมือนกัน มีการพัฒนาครูที่หลากหลาย ตามความต้องการเพื่อให้เหมาะสมกับตัวเอง จึงทำให้ครูที่ปฏิบัติงานมีระยะเวลาไม่นาน มีความคิดที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551) กล่าวว่า วิธีการพัฒนาต้องมีหลากหลายรูปแบบให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เลือกตามความเหมาะสมกับตนเอง ได้แก่ 1) การพัฒนาภายในสถานศึกษา (insite- based development) เช่น การพัฒนาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาดูงานผ่านสื่อทางไกลต่างๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ e-book e-learning วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ 2) การพัฒนาภายนอกสถานศึกษา (outside-based development) เช่น การอบรมสัมมนา การศึกษาดูงาน การฝึกประสบการณ์ ฯลฯ วิธีนี้รัฐจะต้องจัดให้มีเครือข่ายที่ได้มาตรฐาน ทั้งที่เป็นองค์กร เครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรเอกชน สมาคมวิชาชีพต่างๆ และบุคคลเครือข่าย ได้แก่ ผู้ทรงวุฒิในท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะเข้ารับการพัฒนา

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ เป็นสมรรถนะของครูปฐมวัยที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษาและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบันที่กระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสารไหลข้ามพรมแดนมาถึงกันอย่างรวดเร็ว ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย อธิบายได้ดังนี้

สมรรถนะของครูปฐมวัย เป็นสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพจะส่งผลให้คุณภาพการเรียนรู้ของเด็กดีไปด้วย เพราะครูปฐมวัยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในฐานะที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก สมรรถนะที่สำคัญของครูปฐมวัย 3 ประการ ได้แก่

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คือ ความสามารถในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กและการจัดสื่ออุปกรณ์และสภาพแวดล้อมโดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง
2. การพัฒนาตนเอง คือ พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความต้องการในการปรับปรุงงานของตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การทำวิจัยในชั้นเรียน และการทำงานเป็นทีม
3. คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ คือ การประพฤติปฏิบัติตนของครูในด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรักและศรัทธาต่อวิชาชีพ มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สมรรถนะของครูปฐมวัยกลุ่มโรงเรียนโคกชัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ทั้ง 3 ด้าน จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ด้านการพัฒนาตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนโคกชัยจึงควรกำหนดให้ครูมีการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ครูเลือกตามความเหมาะสมของตนเอง ทั้งการพัฒนาภายในสถานศึกษา เช่น การพัฒนาแบบเพื่อนช่วยเพื่อน การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อเทคโนโลยีหรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ การพัฒนา

ภายนอกสถานศึกษา เช่น การอบรมภายนอก จากวิทยากรท้องถิ่น กลุ่มโรงเรียนโซคซัยควรกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตรที่ครูต้องเข้ารับการอบรม แล้วควรให้ครูนำมาขยายผลให้เพื่อนครู ติดตามประเมินผลหลังจากการอบรม การพัฒนาตนเองของครูเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากการศึกษา พบว่า การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญา/หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมความจำเป็นและความต้องการพิเศษของเด็กเป็นรายบุคคล การจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนโซคซัยจึงควรส่งเสริมให้ครูมีการเข้าร่วมอบรมการจัดทำแผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ติดตามประเมินผล จัดให้มีระบบเพื่อนช่วยเพื่อน จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองภายในห้องเรียนระหว่างครูประจำชั้นกับผู้ปกครอง เพื่อให้ครูประจำชั้นสามารถสร้างความเข้าใจพัฒนาการของเด็กแก่ผู้ปกครองได้ดียิ่งขึ้น

1.3 ด้านการพัฒนาเอง จากการศึกษา พบว่า การแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นกลุ่มโรงเรียนโซคซัยจึงควรส่งเสริมให้ครูกล้าแสดงความคิดเห็น มีการเผชิญหน้าเพื่อการแก้ไข้ปัญหา โดยครูสามารถซักถามข้อสงสัยในการทำงานได้ตลอดเวลา ส่งเสริมให้ครูมีการแบ่งปันข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โรงเรียนควรจัดให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพูดคุยกันแบบกัลยาณมิตร ส่งเสริมให้ครูมีการติดต่อสื่อสารกันหลากหลายช่องทาง ซึ่งครูสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย เพื่อการสื่อสารที่เข้าใจตรงกัน ส่งเสริมให้ครูยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยเหลือกัน ปกป้องหรือกันในการช่วยกันแก้ไข้ปัญหา

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ จากการศึกษาพบว่า การดำรงตนเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมให้แก่เด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้น กลุ่มโรงเรียนโซคซัยจึงควรส่งครูเข้ารับการอบรมคุณธรรมจริยธรรม สร้างความตระหนักในวิชาชีพครู ครูคือแบบอย่างที่ดีของเด็ก ทั้งกาย วาจา และจิตใจ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ พัฒนาครูให้เป็นแบบอย่างที่ดี ดำรงชีวิตอย่างถูกต้อง เหมาะสมและดีงาม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับปรัชญา/หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เหมาะสมความจำเป็นและความต้องการพิเศษของเด็กเป็นรายบุคคล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นจึงควรศึกษา แนวทางการพัฒนาครูในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.2 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาเอง การแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นจึงควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการกล้าแสดงความคิดเห็นในองค์กรของครู

2.3 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ การดำรงตนเป็นแบบอย่างทางจริยธรรมให้แก่เด็ก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับต่ำสุด ดังนั้นจึงควรศึกษา แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมครูปฐมวัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัฐภัสสร ชื่นสุขสมหวัง. (2557). **การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครู ปฐมวัย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2559). **คิดเพื่อครู**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2558). **ความเป็นครู**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรี้นติ้ง เฮ้าส์.
- โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว. (2561). **รายงานสรุปผลกิจกรรมนิเทศภายใน**. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). **สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง**. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**.
- Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services. (2008). Competencies for Early Childhood Professionals Virginia's Early Childhood Development Alignment Project. **Virginia: Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services**.